

Zpráva ze služební cesty

Předkládají: RNDr. Dana Lošťáková, PhDr. Ludmila Slezáková, Zdenka Šuldová

Termín: 14. 3. – 16. 3. 2006

Účel cesty: Odborná exkurze do vybraných německých knihoven, účast na mezinárodním knižním veletrhu

Plán cesty:

- 14. 3. 2006 Odborná exkurze v Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden
- 15. 3. 2006 Odborná exkurze v Stadtbibliothek Chemnitz
Slavnostní zahájení knižního veletrhu v Gewandhaus v Lipsku
- 16. 3. 2006 Účast na 15. mezinárodním knižním veletrhu v Lipsku

Odborné exkurze v knihovnách:

Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden

je knihovnou se 450 letou tradicí, jejíž základem se stala soukromá sbírka 1. saského kurfiřta. Nynější moderní podobu doznala před 4 roky, kdy se sloučila se státní a univerzitní knihovnou do mohutného moderního komplexu stojícího v univerzitním kampusu.

Klasická architektura budovy, jejíž vnější podoba evokuje představu regálů s knihami, je propojena s čistě funkcionalistickým pojetím vnitřního prostoru, který je v převážné většině záměrně prosklený. Přízemí budovy tvoří čtverec 120 x 120 m, vždy uprostřed budovy jsou umístěny studovny ve třech podlažích nad sebou. V přízemí je hala služeb s klasickými lístkovými katalogy a oborově rozdělenou příruční knihovnou. Čtenáři zde v přízemí mohou vracet knihy, aniž by museli odkládat kabáty a zavazadla. Celé přízemí je ozvláštněno sloupy a prosklenými vitrínami s knihami z r. 1945. V podzemí je centrální prosklená čítárna, která má otevřeno do 22.⁰⁰ hod. a má 200 míst k sezení (v celé knihovně je 1.000 studijních míst).

Knihovna má celkem 8,7 milionů knihovních jednotek, které jsou umístěny na 30 různých místech v Drážďanech. Knihy dle potřeby převáží 700 nákladních aut. Ve volném výběru je 1,5 milionu knih. Ročně má knihovna 2,5 milionů absenčních výpůjček a 500.000 výpůjček prezenčních. Pro snadnější přepravu knih uvnitř budovy slouží švýcarský přepravní systém s 26 „nádražími“. Knihy označené čárovým kódem se vkládají do kontejneru a putují až na místo určení, které je dáno kódem.

Denně přijde do knihovny 3.000 čtenářů, ale v pondělí je to až 6.000 čtenářů. Knihovna je otevřena denně kromě neděle. Ve zkušebním období je ale knihovna otevřena i v neděli, a provoz si financují samotní studenti (sami si shánějí sponzory). Kompletně je provoz knihovny zajištěn celkem 280 pracovníky, i když před 3 roky jich knihovna měla ještě 400.

V knihovně je rovněž studovna audiovizuálních médií s oddělenými boxy pro videa, se 46 kabinami pro multimedia (kabiny jsou očíslované, akusticky izolované a s elektronickým otevíráním dveří) a studovna časopisů, která je propojena se skladem časopisů. Ve studovně časopisů je vystaveno 3.000 titulů, celkem má knihovna 10.000 tištěných titulů časopisů a 30.000 titulů časopisů v elektronické podobě. V budově je i malá studovna s 20 místy pro studium rukopisů.

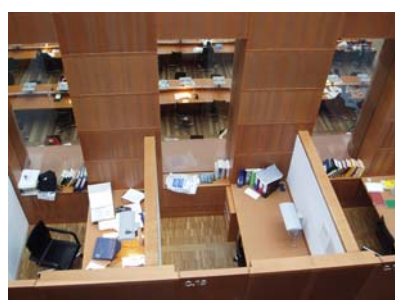
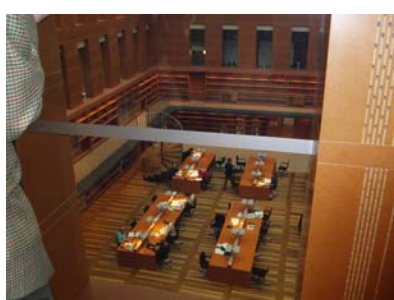
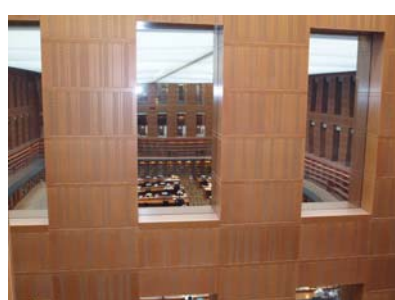
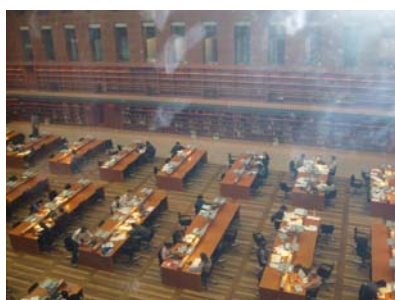
Knihovna má na mnoha místech malá kopírovací centra, která jsou oddělena sklem. Je tak zajištěno ticho pro okolní provoz. Jak nám sdělil ředitel knihovny dr. Thomas Bürger, je

tendence knihovny kopírky vyměňovat za skenery, neboť se ročně při kopírování zničí časopisy za 100.000 EUR.

Knihovna má 2 věže. V 2. věži je část, kde se zpracovává knihovní fond (knihovní systém Pica), v 1. věži je kavárna a knihovní muzeum. Knihovní muzeum má mnoho vzácností, např. 1. díl 700 let starého hebrejského rukopisu, 800 let starý korán, skicář Albrechta Dürera, rukopis Martina Luthera, nejrozsáhlejší rukopis Mayů na listech fikovníku, originály not J.S. Bacha a A. Vivaldiho, knihy s královskými erby z 18. století, atd. Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden je krásná, moderní a vysoce funkční knihovna, jejíž stavba stála 100 milionů EUR a příprava fúze a zpracování fondu trvalo 10 let.

Knihovna se prezentuje na www stránce: <http://www.tu-dresden.de/slub/>.

Fotogalerie:

Stadtbibliothek Chemnitz

je moderní knihovnou vybudovanou v bývalém obchodním domě, která byla založena v roce 1869. Do svého počátku dostala knihy darem od místního továrníka Bodemera, přesunem z knihovny lycea a z klášterní knihovny. Svým charakterem odpovídala studijní knihovně pro měšťanstvo. Původně byla umístěna na radnici a postupně se rozrůstala a získala ve městě svoji vlastní budovu. Ta však byla na konci druhé světové války vybombardovaná a zničená. Z celého knihovního fondu zůstalo pouze 713 knih, které tvořily základ celého fondu nově budované knihovny.

Po revoluci v roce 1989 byl nastartován plán vybudování nové městské knihovny, která se měla stát součástí nového kulturního centra města Chemnitz. K tomuto účelu byla vybrána a rekonstruována velká budova původního obchodního domu rodiny Tietz. V ní zahájilo v roce 2004 svoji činnost kulturní centrum DAStietz. Jeho součástí se stala městská knihovna, muzeum, lidová vysoká škola a galerie.

Knihovna nabízí přístup k více než půl milionu médií. Jedná se o tištěné i elektronické knihy a časopisy, CD-ROM a DVD.

Je rozdělena do sekcí: věda a technika, mládež a hudba, kultura a země a dětský svět. Každá sekce má svého vedoucího, provádí nákup i zpracování dokumentů umístěných v sekci a zajišťuje veškeré služby ve svém rámci, včetně ochrany fondu.

U vchodu do knihovny je pro snadnou orientaci umístěn elektronický orientační systém. Ve volném výběru knihovny se nacházejí samovypůjčovací stroje. Navíc jsou tu umístěny i automaty, které mohou čtenáři využít k anonymnímu zaplacení pokuty, aby pak mohli k výpůjčce využít samovypůjčovacího stroje. Po celé knihovně je zajištěn automatizovaný převoz dokumentů.

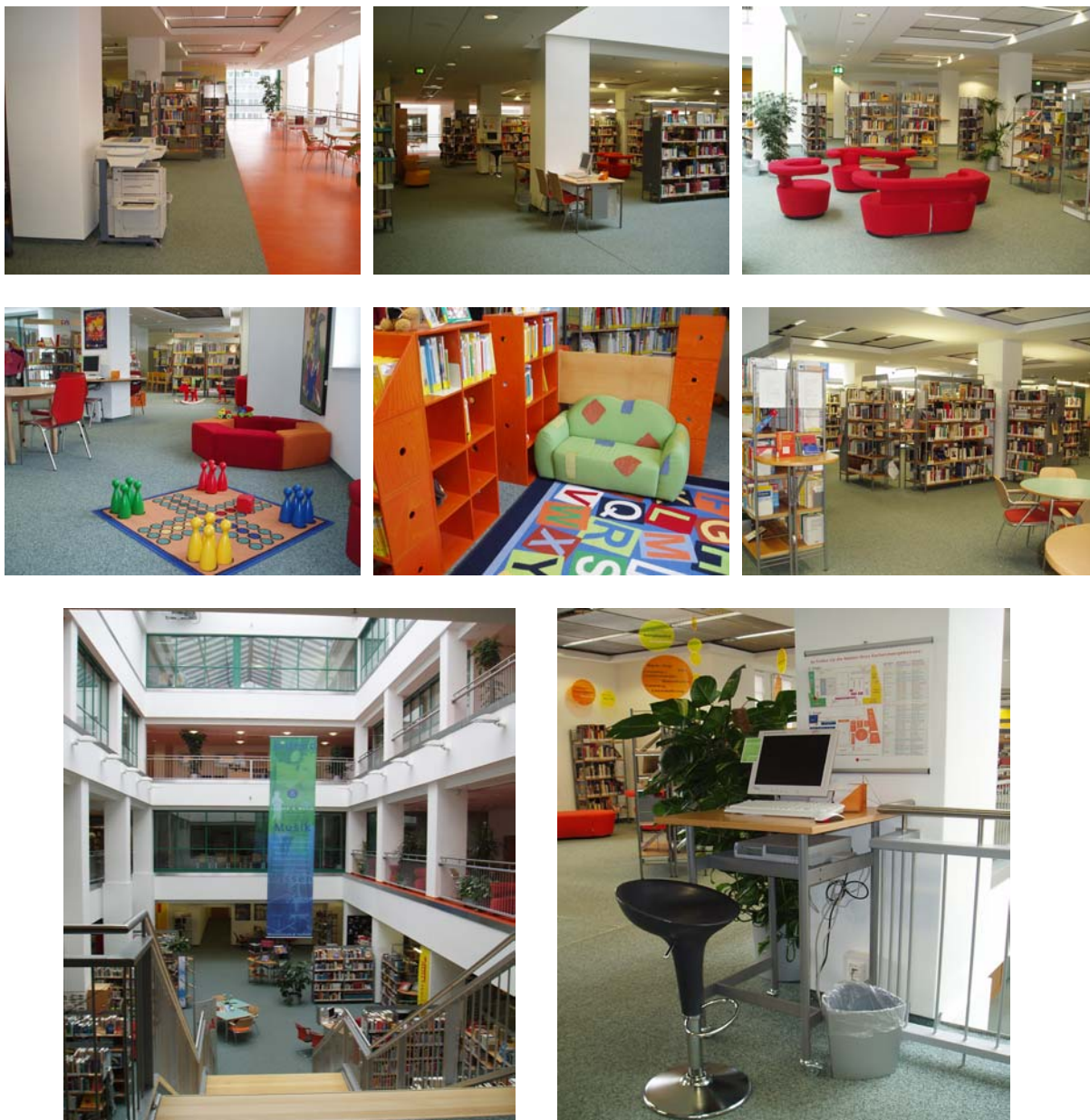
Součástí knihovny je i kavárna, kde si mohou čtenáři každý den přečíst své oblíbené noviny.

Knihovna nabízí všechny své služby na své www stránce na adrese:

www.stadtbibliothek-chemnitz.de.

Fotogalerie:

Mezinárodní knižní veletrh v Lipsku

15. ročník knižního lipského veletrhu se konal tradičně v jarních dnech 16.-19. března 2006. 2100 vystavovatelů z 30 zemí se sešlo ve 4 halách lipského výstaviště, aby zde předvedlo svoji bohatou produkci. Velkolepé fórum bylo rozděleno do tematických celků v jednotlivých halách, kde byla zastoupena beletrie, knihy pro děti a mládež, religionistická literatura, mapy, kalendáře, odborná literatura, knihy o umění, výběrově i noviny a časopisy. Prezentovala se zde mezinárodní nakladatelství, mezi nimiž měla komorní zastoupení i Česká republika.

Cílem letošního veletrhu bylo přilákat především mladé čtenáře, kterým byla věnována značná pozornost – vedle knižní produkce, komiksů a her byl na výstavišti bohatý doprovodný program, který poskytl mládeži širokou paletu zábavy.

V rámci lipského veletrhu se konal i 12. ročník antikvariátního veletrhu, kde si mohli milovníci knih prohlédnout unikátní publikace z 18.-19. století a výběrově některé z nich i zakoupit.

V prostorách veletrhu byla četná autorská čtení, svůj program mělo televizní i rozhlasové vysílání.

Oficiální zahájení veletrhu proběhlo na galavečeru v Gewandhaus za účasti významných představitelů města a odborné veřejnosti.

Bližší informace o veletrhu jsou na adrese: <http://www.leipziger-buchmesse.de>.

Fotogalerie:

V Olomouci dne 22. 3. 2006

Zpracovaly: D. Lošťáková, L. Slezáková, Z. Šuldová